

850218602258

СМАИЛОВА Феруза Уалхановна,

Ө.А.Жолдасбеков атындағы №9 ІТ лицейінің ағылшын тілі пәні мұғалімі.

Шымкент қаласы

CLIL әдісі: Пән мен тілді қатар оқыту

Кіріспе Қазіргі білім беру жүйесінде оқушылардың тілдік құзыреттілігін арттырумен қатар, олардың пәндік білімдерін тереңдету маңызды. Осы мақсатта қолданылатын CLIL (Content and Language Integrated Learning) әдісі пәндік мазмұн мен тілді қатар оқытуды көздейді. Бұл әдіс әсіресе көптілді білім беруде өзекті болып табылады.

CLIL әдісінің мәні мен ерекшеліктері CLIL әдісі бойынша оқытуда пәндік материал мен тіл бір уақытта меңгеріледі. Мысалы, жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндерді ағылшын тілінде оқыту арқылы оқушылар әрі пәндік білім алады, әрі тілді меңгереді. Бұл әдіс когнитивті дағдыларды дамытуға, тілдік ортаны қалыптастыруға және білімді қолдану мүмкіндіктерін кеңейтуге ықпал етеді.

CLIL әдісінің негізгі ерекшеліктері:

- **Екі мақсатқа жету:** Пәндік білім мен тілдік дағдыларды қатар дамыту.
- **Коммуникативті тәсіл:** Тілді тек теориялық түрде емес, тәжірибе жүзінде қолдану.
- **Мотивацияны арттыру:** Шынайы контексте оқыту оқушылардың қызығушылығын арттырады.
- **Когнитивті даму:** Оқушылар аналитикалық және сыни ойлау қабілеттерін дамытады.

CLIL әдісін қолданудың артықшылықтары

1. **Тілдік дағдылардың табиғи дамуы.** Оқушылар тілді қолдану арқылы тез меңгереді.
2. **Көптілділік дағдыларын нығайту.** Бірнеше тілді меңгеруге жағдай жасайды.
3. **Пәнді терең түсіну.** Тіл үйрену пәндік білімді меңгеруге кедергі емес, керісінше, оны бекіте түседі.
4. **Халықаралық стандарттарға сәйкестік.** CLIL әдісі халықаралық деңгейде мойындалған және заманауи білім беру жүйелерінде кеңінен қолданылады.

CLIL әдісін енгізудегі қиындықтар CLIL әдісін табысты жүзеге асыру үшін бірқатар қиындықтарды шешу қажет:

- Мұғалімдердің тілдік және пәндік құзыреттілігін арттыру;
- Оқу материалдарын бейімдеу;
- Бағалаудың тиімді әдістерін қолдану;
- Оқушылардың жаңа форматқа бейімделуі.

Қорытынды CLIL әдісі – заманауи білім берудің маңызды бағыты. Ол оқушыларға пәндік және тілдік дағдыларды қатар дамытуға мүмкіндік береді. Бұл әдісті табысты енгізу үшін мұғалімдер мен білім беру мекемелері жан-жақты дайындалуы қажет. Егер дұрыс ұйымдастырылса, CLIL оқушылардың білім сапасын арттыруға және олардың халықаралық деңгейдегі бәсекеге қабілеттілігін күшейтуге ықпал етеді.